

Zadaci za vježbu

1. Metodom matematičke indukcije dokažite da je

$$\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \cdots + \frac{1}{(2n-1)(2n+1)} = \sum_{k=1}^n \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{n}{2n+1}$$

Rješenje:

Baza indukcija: Tvrdnja vrijedi za $n = 1$ jer je

$$\frac{1}{1 \cdot 3} = \frac{1}{2 \cdot 1 + 1}.$$

Pretpostavka indukcije: pretpostavimo da za neki $n \in \mathbb{N}$ vrijedi

$$\sum_{k=1}^n \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{n}{2n+1}.$$

Korak indukcije: Dokažimo da je

$$\sum_{k=1}^{n+1} \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{n+1}{2(n+1)+1} = \frac{n+1}{2n+3}$$

koristeći pretpostavki indukcije. Vrijedi:

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{n+1} \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} + \frac{1}{(2n+1)(2n+3)} = \\ &= \frac{n}{2n+1} + \frac{1}{(2n+1)(2n+3)} = \frac{n(2n+3)+1}{(2n+1)(2n+3)} = \\ &= \frac{2n^2+2n+2}{(2n+1)(2n+3)} = \frac{2(n+1)(n+\frac{1}{2})}{(2n+1)(2n+3)} = \frac{n+1}{2n+3} \end{aligned}$$

2. Dokažite da $64 \mid (3^{2n+3} + 40n - 27)$

$$64 \mid (3^{2n+3} + 40n - 27) \quad \forall n \in \mathbb{N}_0.$$

Rješenje: Tvrdnju dokazujemo matematičkom indukcijom.

Baza indukcije: tvrdnja vrijedi za $n = 0$ jer je

$$3^3 + 40 \cdot 0 - 27 = 0$$

djeljivo s 64.

Pretpostavka indukcije: pretpostavimo da vrijedi

$$64 \mid (3^{2n+3} + 40n - 27)$$

tj. da je

$$3^{2n+3} + 40n - 27 = 64k$$

za neki $k \in \mathbb{Z}$.

Korak indukcije: Treba dokazati

$$64 \mid (3^{2n+5} + 40(n+1) - 27).$$

Vrijedi

$$\begin{aligned} 3^{2n+5} + 40(n+1) - 27 &= 9 \cdot 3^{2n+3} + 40n + 13 = \\ &= 9(3^{2n+3} + 40n - 27) - 9 \cdot 40n + 9 \cdot 27 + 40n + 13 = \\ &= 9 \cdot 64k - 8 \cdot 40n + 256 = 64(9k - 5n + 4), \end{aligned}$$

pa je

$$64 \mid (3^{2n+5} + 40(n+1) - 27).$$

3. Metodom matematičke indukcije dokažite da za $x \in \langle 0, \pi \rangle$ i sve $n \in \mathbb{N}$ vrijedi

$$\prod_{k=1}^n \cos \frac{x}{2^k} = \frac{\sin x}{2^n \sin \frac{x}{2^n}}.$$

Rješenje:

Baza indukcije: Tvrdnja vrijedi za $n = 1$ jer je

$$\cos \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{2 \sin \frac{x}{2}}.$$

Pretpostavka indukcije: Pretpostavimo da tvrdnja vrijedi za neki $n \in \mathbb{N}$, tj. da je

$$\prod_{k=1}^n \cos \frac{x}{2^k} = \frac{\sin x}{2^n \sin \frac{x}{2^n}}.$$

Korak indukcije: Koristeći pretpostavku dokažimo da je

$$\prod_{k=1}^{n+1} \cos \frac{x}{2^k} = \frac{\sin x}{2^{n+1} \sin \frac{x}{2^{n+1}}}.$$

Vrijedi

$$\begin{aligned} \prod_{k=1}^{n+1} \cos \frac{x}{2^k} &= \prod_{k=1}^n \cos \frac{x}{2^k} \cdot \cos \frac{x}{2^{n+1}} = \\ &= \frac{\sin x}{2^n \sin \frac{x}{2^n}} \cdot \cos \frac{x}{2^{n+1}} = \frac{\sin x}{2^n \cdot 2 \sin \frac{x}{2^{n+1}} \cos \frac{x}{2^{n+1}}} \cdot \cos \frac{x}{2^{n+1}} = \\ &= \frac{\sin x}{2^{n+1} \sin \frac{x}{2^{n+1}}}. \end{aligned}$$